

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **F., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO : X., proti povinnému: **A., s.r.o.**, so sídlom v T., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. E. V., advokátom vo Z., **o vymoženie 72 467,21 € spolu s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11 Er 2519/2003, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2007 sp.zn. 13 CoE 99/07, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) uznesením zo 17. decembra 2007 sp.zn. 13 CoE 99/07, v znení jeho opravného uznesenia z 13. februára 2009, potvrdil uznesenie Okresného súdu Zvolen (exekučný súd) z 20. júla 2007 č.k. 11 Er 2519/2003-370, ktorým súd zamietol návrh povinného na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú. Rozhodol tak podľa ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.), majúc za to, že rozhodnutie exekučného súdu je správne. Tak ako exekučný súd, dospel k záveru, že tu nie sú dôvody na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu povinný podal dovolanie. Navrhol napadnuté uznesenie ako aj uznesenie exekučného súdu zrušiť a vec vrátiť exekučnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že dovolanie podáva z dôvodu, že v konaní došlo k vadám podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. Konanie súdov je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutia odvolacieho súdu a exekučného súdu spočívajú

na neúplnom zistení skutkového stavu a v dôsledku toho aj na nesprávnom právnom posúdení veci. V súvislosti s námietkou väd konania v zmysle ustanovení § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. povinný uviedol, že „za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby. Vzhľadom na túto kolíziu záujmov spoločnosti F., s.r.o. a jej štatutárnych zástupcov, najmä P. Š., namietame procesnú spôsobilosť účastníkov konania na strane oprávnených, ktorí v tej istej veci nadobudli v podstate aktívnu aj pasívnu legitimáciu súčasne a úspešne ju uplatňujú vo všetkých štádiách konania.“

Oprávnený sa v dovolaní povinného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie povinného treba odmietnuť, pretože nie je prípustné.

Vzhľadom na dôvody dovolania povinného týkajúce sa súdmi zisteného skutkového stavu veci, dovolací súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ani to však v každom prípade, ale iba vtedy, ak podanie dovolania pripúšťa zákon. Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania ho nemôže úspešne podať z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné tiež zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné

preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením vecí, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. teda nie je nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov odvolacím súdom (porovnaj R 42/1993). Neprípustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní. Legislatívna úprava dovolania plne rešpektuje to, že tento mimoriadny opravný prostriedok bol ustanovený ako výnimka z pravidla stability súdneho rozhodnutia, vyjadreného jeho právoplatnosťou. Tomuto účelu slúžia aj zákonom ustanovené dovolacie dôvody, ktorými iba možno dovolanie odôvodniť. K tomu dovolací súd ešte poznamenáva, že koncentrácia dokazovania a prísne obmedzia uvádzať nové skutočnosti, zavedené do občianskeho súdneho konania novelou vykonanou zákonom č. 353/2003 Z.z., ktorý s účinnosťou od 1. septembra 2003, okrem iného, vypustil v § 241 ods. 2 O.s.p. písmeno c/ („rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní“) a doterajšie písmeno d/ („rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnym posúdení vecí“) označil ako písmeno c/, vedie k tomu, aby dovolanie účastníka bolo využívané ako výnimočný mimoriadny opravný prostriedok predovšetkým na účely vyslovenia právneho názoru (porovnaj dôvodovú správu k zákonu č. 353/2003 Z.z.).

Dovolanie povinného v danom prípade smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008 dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním povinného napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Dospel ale k záveru, že takou vadou konanie súdov nižších stupňov nie je postihnuté.

Pokiaľ povinný, zastúpený advokátom, v dovolaní namieta, že konanie súdov je postihnuté vadou podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p., t.j. vadou spočívajúcou v tom, že ten, kto vystupoval v konaní ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, resp. v tom, že účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, dovolací súd poukazuje na nespočetnekrát judikovaný záver, že z hľadiska naplnenia skutkovej podstaty dovolacieho dôvodu uvedeného v § 237 písm. b/ O.s.p. je rozhodná otázka spôsobilosti byť účastníkom konania, ktorú kategóriu upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Je teda zrejmé, že predpokladom byť účastníkom konania je hmotnoprávna subjektivita vo význame mať práva a povinnosti. Podľa § 18 ods. 1 Obč. zák. spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami podľa § 18 ods. 2 písm. a/ Obč. zák. sú aj združenia fyzických alebo právnických osôb, akým subjektom oprávnený, obchodná spoločnosť, nepochybne je. Oprávnený, právnická osoba, má nepochybne aj procesnú spôsobilosť (spôsobilosť konať pred súdom samostatne), a preto v danej veci neprichádzal do úvahy nedostatok jeho riadneho

zastúpenia, a teda ani vada v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p. Z hľadiska existencie spôsobilosti byť účastníkom konania a procesnej spôsobilosti, a teda aj dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p., nie je významné, či subjekt, ktorý má spôsobilosť mať práva a povinnosti, bol v konaní zastúpený, alebo za neho konal ten, záujmy ktorého boli v rozpore so záujmami zastupovaného, alebo toho, za koho konal. Bol niekoľkokrát judikovaný (porov. napr. R 34/1993) naostatok i to, že záver, že účastník konania (v danej veci právnická osoba) nie je v spore vecne legitimovaný (nie je nositeľom práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide), nespôsobuje zmätočnosť v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci napokon nie je možné vyvodit' ani z „inej vady“ (neuvedenej v § 237 O.s.p.), tvrdenej v dovolaní. Pre iné než v ustanovení § 237 O.s.p. uvedené vady rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania, dovolanie totiž nie je prípustné. Takáto vada môže byť právne významná len pri inak prípustnom dovolaní.

Pokiaľ povinný v dovolaní namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia povinnej boli opodstatnené, nimi uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené, dovolacie konanie sa obmedzilo iba na fázu zisťovania podmienok prípustnosti dovolania a nemohlo pokročiť do ďalšej fázy, t.j. preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

Z týchto dôvodov bolo potrebné dovolanie povinného odmietnuť podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov konania proti povinnej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu ale napriek tomu náhradu trov konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. novembra 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková